

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۵

هفته منتهی به ۶ مارس ۲۰۲۲

۱۵ اسفند ۱۴۰۰

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۸

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• ژاپن

• چین

• ترکیه

• روسیه

• هند

۸-۱۰

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۰

تحولات بازار طلا

۱۱-۱۲

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در امریکا، در ماه فوریه، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای مؤسسه ISM به ۵۸/۶ واحد افزایش و شاخص غیرکارخانه‌ای از به ۵۶/۵ واحد کاهش پیدا کرد. از سوی دیگر، با توجه به تداوم افزایش تورم و اضافه شدن ریسک‌های جدید در پی جنگ روسیه و اوکراین، جروم پاول، رئیس فدرال رزرو، از افزایش "محتاطانه" نرخ بهره کلیدی در نشست ماه مارس این بانک و اتخاذ اقدامات انقباضی بیشتر در صورت لزوم حمایت کرد.

در منطقه یورو، رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه فوریه، در مقیاس ماهانه به ۰/۹ درصد و در مقیاس سالانه به ۵/۸ درصد رسید. همچنین، در ماه مذکور، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای به ۵۸/۲ واحد و شاخص بخش خدمات به ۵۵/۵ واحد تغییر یافت.

در ژاپن، بر اساس ارقام مقدماتی تولیدات صنعتی در ماه ژانویه در مقایسه با ماه قبل از آن و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۱/۳ و ۰/۹ درصد کاهش یافت. خرده‌فروشی نیز ۱/۹ درصد در ماه ژانویه در مقایسه با ماه دسامبر کاهش یافت. با توجه به روند رو به رشد تورم در امریکا، احتمال بالا رفتن نرخ بهره در این کشور در حال تشدید شده است. این امر، در کنار رشد تقاضا ریسک‌گریزانه برای دلار، سبب تقویت ارزش آن در مقابل تمامی ارزهای جهان‌روا شد. در هفته گذشته با توجه به ادامه حملات روسیه به اوکراین و اعلام تحریم‌های جدید غرب علیه روسیه، بهای طلا به عنوان محلی برای سرمایه‌گذاری تقویت شد.

تشدید تحریم‌های کشورهای غربی علیه روسیه، قطع شدن دسترسی بانک‌های روسی به سیستم پیام‌های بین بانکی بین‌المللی سوئیفت و تحت تأثیر قرار گرفتن صادرات نفت این کشور، اعلام کاخ سفید مبنی بر احتمال بودن گسترش حوزه تحریم‌ها به صادرات نفت و گاز روسیه و تصمیم برخی شرکت‌های نفتی بزرگ از جمله بریتیش پترولیوم به قطع سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز این کشور، جهش قیمت‌های نفت را در پی داشت.

امریکا

در ماه فوریه، به دنبال کاهش موارد ابتلا به ویروس کرونا و بهبود تقاضا، شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای مؤسسه ISM در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۵۷/۶ به ۵۸/۶ واحد (بالتر از پیش‌بینی‌ها) افزایش یافت. با وجود این، در مدت مذکور تا حدودی از آهنگ رشد استخدام کارخانه‌ها کاسته شد و قیمت بالای نهاده‌ها و تداوم اختلالات زنجیره عرضه نیز همچنان از موانع بهبود فعالیت بخش کارخانه‌ای بودند. شایان ذکر است، بر اساس اعلام مؤسسه یاد شده و با توجه به وضعیت برخی شاخص‌ها از جمله رشد قوی سفارشات کارخانه‌ای در ماه گذشته، چشم‌انداز رشد این بخش در دو ماه آتی مطلوب به نظر می‌رسد. اگرچه، نظرسنجی‌ها پیش از درگیری روسیه و اوکراین انجام شده که به باور برخی اقتصاددانان، می‌تواند اختلالات زنجیره عرضه و به ویژه کمبود نیمه‌رساناها^۱ را تشدید نماید. از سوی دیگر، در مدت مشابه، شاخص مدیران خرید غیرکارخانه‌ای از ۵۹/۹ به ۵۶/۵ واحد (پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها) کاهش پیدا کرد. اگرچه، ثبت مقادیر بالاتر از ۵۰ واحد برای هر دو شاخص حاکی از تداوم رشد فعالیت‌ها در بخش‌های مذکور است. شایان ذکر است؛ همه‌گیری ویروس کرونا و تغییر ترکیب مخارج مصرف‌کنندگان به سمت مصرف بیشتر کالاها، همچنان تقاضای برخی خدمات از جمله خدمات مسافرتی را محدود می‌کند. به عقیده برخی اقتصاددانان، حتی در صورتی که بهبود وضعیت سلامت، تقاضای خدمات را به سطوح پیشین خود بازگرداند، تقاضا برای کالاها همچنان قوی باقی خواهد ماند.

با توجه به تداوم افزایش تورم و اضافه شدن ریسک‌های جدید در پی جنگ روسیه و اوکراین، جروم پاول، رئیس فدرال رزرو، از افزایش "محتاطانه" نرخ بهره کلیدی در نشست ماه مارس این بانک و اتخاذ اقدامات انقباضی بیشتر در صورت لزوم حمایت کرد. با توجه به سخنان وی، اقتصاددانان انتظار دارند نرخ بهره کلیدی در ماه مارس به میزان ۰/۲۵ واحد درصد افزایش یابد و تغییرات بیشتر پس از مشخص‌تر شدن ابعاد تنش‌های اروپا ادامه یابد. آقای پاول، حمله روسیه به اوکراین را عاملی تعیین‌کننده دانست که می‌تواند عواقبی غیرقابل پیش‌بینی داشته باشد: "ممکن است در ادامه اتفاقات بیشتری به وقوع بپیوندد و ما نمی‌دانیم تأثیر واقعی آن‌ها بر اقتصاد امریکا چه خواهد بود. بنابراین تا مشخص‌تر شدن پیامدهای این جنگ برای اقتصاد ما، با احتیاط پیش خواهیم رفت. با وجود این، در حال حاضر فدرال رزرو قصد دارد به طور عمدۀ مطابق با برنامه قبلی مبنی بر افزایش نرخ‌های بهره کلیدی و کوچک‌سازی ترازنامه حرکت کند." وی در ادامه، آمادگی فدرال رزرو برای افزایش بیشتر نرخ بهره (حتی تا سطوح فراتر از ۲/۵ درصد) در صورت عدم کاهش تورم به میزان مورد انتظار را مورد تأکید قرار داد.

^۱ روسیه و اوکراین از تولیدکنندگان مواد اصلی (سیلیسیم) مورد استفاده در تولید نیمه‌رساناها هستند.

تعداد متقاضیان بیمه بیکاری در هفته منتهی به ۲۵ فوریه نسبت به هفته پیش از آن، از ۲۳۳ هزار نفر به ۲۱۵ هزار نفر (پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها) کاهش یافت. در مدت مشابه، میانگین چهار هفته‌ای شاخص مذکور از ۲۳۶ هزار نفر به ۲۳۰ هزار نفر رسید. از سوی دیگر، مجموع متقاضیان بیمه بیکاری در یک‌ساله منتهی به ۱۸ فوریه در مقایسه با یک‌ساله منتهی به هفته پیش از آن، از ۱/۴۷۴ میلیون نفر به ۱/۴۷۶ میلیون نفر (اندکی بالاتر از پیش‌بینی بازار) افزایش پیدا کرد. همچنین، نرخ بیکاری در ماه فوریه اندکی بیش از میزان مورد انتظار کاهش یافت و در مقایسه با ماه پیش از آن، از ۴ به ۳/۸ درصد رسید. جروم پاول، در خصوص وضعیت بازار کار اظهار داشت: "طبق اعلام مقامات فدرال رزرو، اهداف اشتغال با موفقیت محقق شده است. آثار همه‌گیری بر اقتصاد در حال کاهش است و تقاضا برای نیروی کار همچنان قوی است."

منطقه یورو

بر اساس برآوردهای اولیه، در ماه فوریه، رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در مقایسه با ماه پیش از آن، در مقیاس ماهانه از ۰/۳ به ۰/۹ درصد و در مقیاس سالانه از ۵/۱ به ۵/۸ درصد (بالاتر از پیش‌بینی‌ها) رسید. همچنین، رشد این شاخص بدون در نظر گرفتن قیمت انرژی، مواد غذایی، نوشیدنی و تنباکو تا حدودی از پیش‌بینی‌ها بالاتر بود؛ به طوری که در مقیاس ماهانه از منفی ۰/۹ به مثبت ۰/۵ درصد و در مقیاس سالانه از ۲/۳ به ۲/۷ درصد افزایش یافت. شایان ذکر است، در ماه ژانویه، رشد شاخص بهای تولیدکننده نسبت به ماه پیش از آن، در مقیاس ماهانه از ۳ به ۵/۲ درصد و در مقیاس سالانه از ۲۶/۳ به ۳۰/۶ درصد (بالاتر از سطوح مورد انتظار) رسید. تداوم افزایش تورم تا سطوح بی‌سابقه کنونی و لزوم اتخاذ تصمیم برای کنترل این روند از یک سو و درگیری روسیه و اوکراین و تحت تأثیر قرار گرفتن بازارها از سوی دیگر، تصمیم‌گیری سیاستی را برای بانک مرکزی اروپا دشوارتر نموده است. بر اساس گزارش‌های منتشر شده، افزایش تورم در ماه گذشته به طور عمده ناشی از جهش هزینه‌های انرژی و بالا رفتن قیمت مواد غذایی بوده و فیلیپ لین، اقتصاددان ارشد بانک مرکزی اروپا، خواستار "تحمل این افزایش موقت در نرخ تورم" که به گفته وی ناشی از شوک عرضه سوخت و برخی دیگر از کالاها بوده است، گردید. اما برخی تحلیل‌گران پیش‌بینی می‌کنند با ادامه جنگ روسیه و اوکراین و افزایش قیمت‌های انرژی، نرخ تورم ماه مارس از ۶ درصد فراتر رفته و متوسط نرخ مذکور در سال جاری نیز به بالاتر از ۵ درصد برسد که در صورت تحقق، بیش از دو برابر هدف تورمی بانک مرکزی اروپا (۲ درصد) خواهد بود. اگرچه، با توجه به نامطمئن بودن چشم‌انداز اقتصادی، اتخاذ اقدامات انقباضی نظیر افزایش نرخ بهره کلیدی در کوتاه‌مدت محتمل به نظر نمی‌رسد و پیش‌بینی می‌شود تلاش‌ها برای کنترل تورم به کاهش میزان محرک‌ها و حمایت‌های پولی محدود گردد.

شاخص مدیران خرید بخش کارخانه‌ای در ماه فوریه نسبت به ماه پیش از آن، از ۵۸/۷ به ۵۸/۲ واحد کاهش و شاخص بخش خدمات از ۵۱/۱ به ۵۵/۵ واحد (پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها) افزایش پیدا کرد. به این ترتیب، شاخص مرکب نیز اندکی کمتر از میزان مورد انتظار بهبود یافته و از ۵۲/۳ به ۵۵/۵ واحد رسید. دلیل اصلی بهبود چشم‌انداز فعالیت کسب و کارها در مدت مذکور کاهش شیوع سویه امیکرون و افزایش تقاضا به ویژه در بخش خدمات عنوان شده است. شایان ذکر است، نظرسنجی برای محاسبه شاخص یاد شده پیش از حمله روسیه به اوکراین به عمل آمده بود.

نرخ بیکاری منطقه یورو در ماه ژانویه نسبت به ماه پیش از آن، از ۷ به ۶/۸ درصد (کم‌تر از پیش‌بینی‌ها و پایین‌ترین میزان ثبت شده) رسید. بر اساس ارقام منتشر شده، تعداد بیکاران در ۱۹ کشور عضو منطقه یورو در مدت مذکور از ۱۱/۴۳۹ میلیون نفر به ۱۱/۲۲۵ میلیون نفر کاهش پیدا کرده است.

به دنبال افزایش شدید نرخ تورم و محدود شدن قدرت خرید مصرف‌کنندگان، میزان فروش سوخت اتومبیل، مواد غذایی و خریدهای آنلاین بیش از پیش‌بینی‌ها کاهش یافته و رشد خرده‌فروشی در ماه ژانویه در مقایسه با ماه پیش از آن، کم‌تر از میزان مورد انتظار افزایش پیدا کرد. رشد شاخص مذکور در مقیاس ماهانه از منفی ۲/۷ به مثبت ۰/۲ درصد و در مقیاس سالانه از ۲/۱ به ۷/۸ درصد رسید. شایان ذکر است، مقادیر این شاخص که به عنوان معیاری برای برآورد تقاضای مصرف‌کننده نیز در نظر گرفته می‌شود، طی مدت مذکور در کشورهای مختلف عضو منطقه بسیار متفاوت بوده است.^۱

ژاپن

بر اساس ارقام مقدماتی تولیدات صنعتی ژاپن در ماه ژانویه در مقایسه با ماه قبل از آن و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۱/۳ و ۰/۹ درصد کاهش یافت. کاهش تولید خودرو، فولاد، استیل و برخی مواد شیمیایی از جمله دلایل افت فعالیت‌های صنعتی بوده است. از سوی دیگر، میزان رشد در تولید ماشین‌آلات، مواد پتروشیمی و قطعات و کالاهای الکترونیکی به میزانی نبوده که افت سایر بخش‌ها را جبران نماید. هر چند، انتظار می‌رفت با فروکش نمودن انتشار کرونا در سطح جهان و افزایش تقاضای داخلی و خارجی، روند رشد صنعتی ادامه داشته باشد اما با شروع جنگ روسیه علیه اوکراین و احتمال پیروی ژاپن از تحریم‌های غرب علیه روسیه از یک سوی و همچنین افزایش بهای انرژی از سوی دیگر، نمی‌توان به روشنی پیرامون آینده بخش صنعتی ژاپن اظهار نظر قطعی نمود.

^۱ برای مثال، رشد خرده‌فروشی ماه ژانویه در مقیاس سالانه در بلژیک ۰/۳ درصد و در آلمان ۱۰/۳ درصد ثبت شده است.

در ماه ژانویه در مقایسه با ماه دسامبر، خرده فروشی ۱/۹ درصد کاهش یافت که بیانگر تاثیر منفی شیوع امیکرون و همچنین عدم رشد دستمزدها به میزان پیش از شیوع کرونا در این کشور است. عدم رشد دستمزدها به عنوان یکی از مهم‌ترین چالش‌های دولت در بهبود مصرف و کمک به رشد اقتصادی مطرح شده و دولت ژاپن در ماه‌های گذشته طرح تشویقی کاهش نرخ مالیات‌ها برای شرکت‌هایی که دستمزدها را افزایش دهند معرفی نمود که به نظر می‌رسد این سیاست تا کنون راه‌گشا نبوده است. با شیوع سویه‌های جدید کرونا و اعمال محدودیت‌های اجتماعی رونق در بخش خدمات از میان رفته و شاخص مدیران خرید در ماه فوریه به ۴۴/۲ درصد رسید.

چین

در نشست اعضای حزب کمونیست چین آقای لی که چیانگ، نخست وزیر این کشور، اعلام کرد نرخ رشد اقتصادی هدف برای سال جاری میلادی ۵/۵ درصد (کمترین نرخ هدف ۳۰ سال گذشته) در نظر گرفته شده و این کشور در سال ۲۰۲۲ با دشواری‌های زیادی برای دستیابی به آن مواجه است. سیاست‌های این کشور در مهار کرونا، عدم سرمایه‌گذاری مناسب در زیرساخت‌های توسط دولت‌های محلی، تلاش دولت برای مهار رشد قیمت مسکن با کاهش حجم تسهیلات این بخش، تنش‌های سیاسی با آمریکا در مسئله تایوان و افزایش بهای انرژی از جمله مخاطرات چین در دستیابی به این میزان از رشد اقتصادی است. از سوی دیگر، نرخ اعلام شده در محدوده بالای پیش‌بینی‌های صورت گرفته از سوی صاحب‌نظران اقتصاد چین و بالاتر از رقم ارزیابی شده توسط بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول (۴/۸ درصد) قرار دارد. صاحب‌نظران اقتصادی معتقدند دستیابی به این سطح از رشد اقتصادی در شرایط کنونی اقتصاد جهانی مستلزم تغییر عمده در برخی سیاست‌ها از جمله در بخش مسکن و توجه بیشتر به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های اقتصادی است. در این زمینه، دولت چین از احتمال نیاز به بسته حمایتی اقتصادی سخن گفته که نشان از جدی بودن ناطیقمانی‌های موجود دارد.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری					
دوره	یک‌شبهه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
نرخ بهره شایبور (بین بانکی)	۲/۰۵۶۰	۲/۳۶۱۰	۲/۴۵۰۰	۲/۵۰۲۰	۲/۵۶۸۰
نرخ مرجع	-	-	-	-	۳/۷۰
نرخ LPR					۴/۶۰

ترکیه

رشد تولید ناخالص داخلی در سه‌ماهه چهارم سال گذشته نسبت به سه‌ماهه پیش از آن، در مقیاس سالانه از ۷/۴ به ۹/۱ درصد (اندکی بالاتر از پیش‌بینی‌ها) افزایش یافت. به این ترتیب، رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۱ وارد محدوده دو رقمی شده و به ۱۱ درصد رسید که بالاترین نرخ ثبت شده در یک دهه اخیر می‌باشد. دلیل عمده رشد قابل توجه سه‌ماهه چهارم، قوی بودن مصرف خصوصی، تقاضای خارجی و خالص صادرات عنوان شده است. از سوی دیگر، برخی تحلیل‌گران معتقدند افزایش مصرف خانوار در ماه‌های پایانی سال گذشته، به طور عمده ناشی از نگرانی از افزایش تورم و منفی بودن نرخ‌های بهره حقیقی بوده که انگیزه پس‌انداز را کاهش داده و بخشی از تقاضای مصرفی آتی را زودتر از موعد محقق نموده است. همچنین، علاوه بر افزایش تقاضای کالاها (به خصوص کالاهای غیربادوام)؛ با کاهش شیوع ویروس کرونا و رفع محدودیت‌های کنترلی، رشد تقاضا برای خدمات نیز به میزان قابل توجهی تسریع گردیده است. اگرچه، برخی اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند عواملی مانند افزایش نااطمینانی، افت قدرت خرید و احتمال افزایش کسری حساب جاری با توجه به جهش قیمت‌های انرژی و از سوی دیگر، گرایش بانک‌های مرکزی بسیاری از کشورها به سیاست‌های انقباضی، کاهش حمایت‌های مالی خارجی و افزایش ریسک‌های جغرافیایی-سیاسی از سرعت رشد اقتصادی سال جاری بکاهند. طبق آخرین نظرسنجی رویترز، انتظار می‌رود رشد اقتصادی ترکیه در سال ۲۰۲۲ به ۳/۵ درصد کاهش یابد.

در ماه فوریه، رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در مقایسه با ماه پیش از آن، در مقیاس ماهانه از ۱۱/۱۰ به ۴/۸۱ درصد کاهش و به دنبال جهش قیمت‌های انرژی، در مقیاس سالانه از ۴۸/۶۹ به ۵۴/۴۴ درصد (بیش از پیش‌بینی‌ها و بالاترین سطح در ۲۰ سال اخیر) افزایش یافت. از سوی دیگر، در مدت مشابه، رشد شاخص بهای تولیدکننده در مقیاس ماهانه از ۱۰/۴۵ به ۷/۲۲ درصد و در مقیاس سالانه از ۹۳/۵۳ به ۱۰۵/۰۱ رسید. آقای اردوغان با وجود تداوم افزایش تورم، همچنان سهولت دسترسی به اعتبارات و حمایت از صادرات را در اولویت اهداف اقتصادی قرار داده و با افزایش نرخ بهره کلیدی^۱ به منظور کنترل تورم مخالف است. وی روز دوشنبه هفته گذشته، ضمن اعلام کاهش مالیات بر ارزش افزوده برق مصرفی در منازل مسکونی و آبیاری کشاورزی از ۱۸ به ۸ درصد به عنوان اقدامی برای کمک به مقابله با تورم، اظهار داشت: "تا فرا رسیدن تابستان، مسأله تورم که تا کنون زندگی روزمره بسیاری از مردم را تحت تأثیر قرار داده است، تا حدی زیادی تحت کنترل قرار خواهد گرفت."

^۱ نرخ بازخرید یک‌هفته‌ای که در حال حاضر در سطح ۱۴ درصد قرار دارد.

روسیه

خانم نابولینا، رئیس بانک مرکزی روسیه، در نخستین جلسه پس از شروع حمله ارتش این کشور به اوکراین، تلاش نمود ناخرسندی خود از وضعیت پیش آمده درخصوص این بانک را با پوشیدن لباسی سیاه نشان دهد. کارشناسان معتقدند نحوه لباس پوشیدن همیشه یکی از روش‌ها برای نشان دادن نگرش او به مسائل بوده است. مسدود نمودن حساب‌های بانک مرکزی روسیه در خارج از این کشور سبب کاهش قدرت این بانک در کنترل افت ارزش روبل در مقابل ارزهای معتبر جهانی شده است. تلاش مردم روسیه برای تبدیل منابع روبلی به سایر ارزها برای مقابله با کاهش قدرت خرید آن، سبب شد در هفته گذشته ارزش روبل بیش از ۱۶ درصد در مقابل دلار سقوط نماید. تخمین زده می‌شود از ۶۳۰ میلیارد دلار ذخایر ارزی بانک مرکزی روسیه، حدود ۳۰۰ میلیارد دلار به علت تحریم‌های اخیر در خارج از این کشور مسدود خواهد شد. بخشی دیگری از این ذخایر در چین به صورت یوآن و بخشی به صورت طلا در داخل روسیه نگهداری می‌گردد. ممکن است، روسیه با کمک خط اعتباری ارزی چین بخشی از منابع ارزی مورد نیاز را تامین نماید؛ اما فروش طلا داخلی در کوتاه‌مدت برای این بانک دشوار خواهد بود. همچنین، رئیس بانک مرکزی روسیه از افزایش نرخ بهره به سطح ۲۰ درصد برای مهار تورم سخن گفت و در جلسه اضطراری با ولادیمیر پوتین شرکت نمود. این مسائل از سختی مسیر بانک مرکزی روسیه در مقابله با تحریم‌های اخیر حکایت دارد. از سوی دیگر، دولت روسیه سعی نمود برای کاهش فرار سرمایه از این کشور بازار بورس را به طور موقت تعطیل نماید.

هند

در پی تشدید بحران اوکراین و روسیه و احتمال کاهش صادرات نفت خام روسیه، افزایش بهای نفت خام بر رشد اقتصادی کشورها در نیمه اول سال مالی ۲۰۲۲-۲۰۲۳ تأثیر خواهد گذاشت به طوری که به گفته مادوی آروا، اقتصاددان ارشد Emkay Global انتظار می‌رود این بحران برای اقتصاد هند، هزینه‌ای حدود ۱/۹ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور (حدود ۷۰ میلیارد دلار) داشته باشد و حدود ۲۲ میلیارد دلار به خانوارها خسارت وارد نماید (عمدتاً خانوارهایی با درآمدهای پایین و متوسط)، تورم را یک درصد افزایش دهد، درآمدهای مالیات غیرمستقیم را کاهش داده و باعث افزایش کسری حساب جاری گردد و در نتیجه کاهش ارزش روپیه هند شود.

براساس پیش‌بینی‌های بانک کوتاک هند تأثیر مستقیم بحران اوکراین بر دولت ۲۳ میلیارد دلار خواهد بود. از این میزان ۲۰ میلیارد دلار مربوط به کاهش درآمد ناشی از مالیات غیرمستقیم و ۳/۵ میلیارد دلار مربوط به افزایش یارانه‌های حمایتی و یا کاهش عوارض غیرمستقیم بر گازوئیل و بنزین به منظور تعدیل تأثیر رشد قیمت‌ها بر مصرف‌کنندگان خواهد بود. ارزیابی

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلا مانع است.

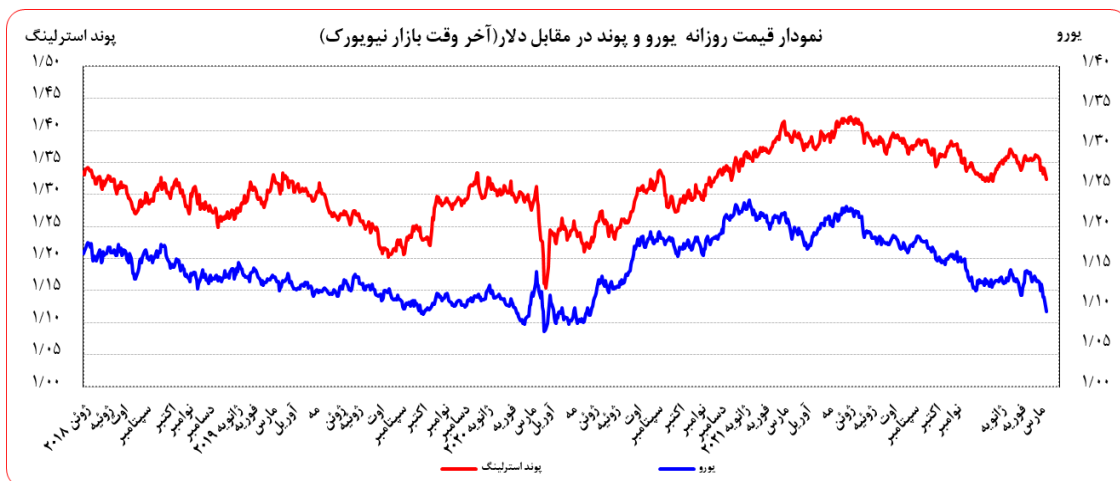
می‌شود تحولات مربوط به اوکراین حدود ۲۲ میلیارد دلار بر معیشت خانوارهای هندی و ۲۳ میلیارد دلار بر شرکت‌های هندی ضربه وارد نماید.

شایان ذکر است طبق گزارش خبرگزاری رویترز، قیمت نفت خام برنت در هفته گذشته با جهش ۲۵ درصدی به ۱۳۹ دلار در هر بشکه (بالاترین سطح از سال ۲۰۰۸) رسیده است و بدلیل تمایل سرمایه‌گذاران به سمت ارز مأمّن دلار، ارزش روپیه هند در برابر دلار به حدود ۷۶ روپیه رسیده است.

تحولات بازار ارزهای عمده

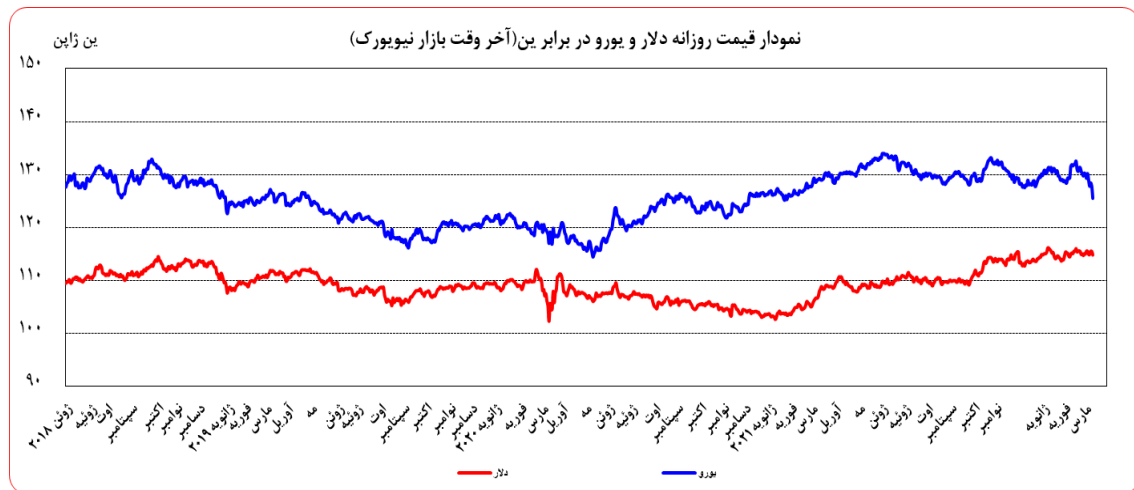
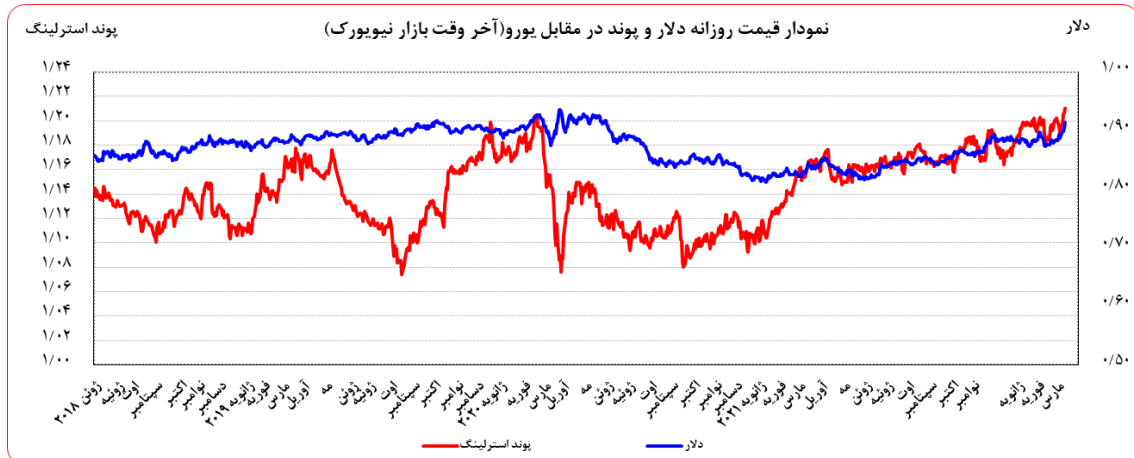
روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین و فرانک سوئیس به ترتیب ۰/۵۹ و ۰/۹۵ درصد تضعیف شد. در همین مدت، ارزش یورو در برابر دلار ۳/۰۰ درصد تضعیف و پوند انگلیس ۱/۳۵ درصد تضعیف شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۲۲۰-۱/۰۹۳۵ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۳۴۱۵-۱/۳۲۳۵ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۱۵/۵۲-۱۱۴/۸۳ ین متغیر بود.

همچنین، ارزش یورو در برابر ین ۳/۵۷ درصد تضعیف و در برابر فرانک سوئیس ۳/۹۲ درصد تضعیف شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۱/۷۰ درصد تقویت شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر پوند در محدوده ۱/۲۱۰۳-۱/۱۹۵۶ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۲۹/۰۰-۱۲۵/۵۷ ین متغیر بود.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

عوامل تقویت ارزش دلار در هفته گذشته

- رشد تقاضا ریسک‌گریزانه دلار
- افزایش احتمال بالا رفتن نرخ بهره کلیدی توسط فدرال رزرو به علت تورم فزاینده

با توجه به این که اروپا برای تامین انرژی به شدت به روسیه وابسته است، منطقه یورو در مقایسه با سایر اقتصادی‌های بزرگ دنیا ضربه شدیدتری از تحریم‌های روسیه احساس و اقتصاد این منطقه به شدت از این امر متاثر خواهد گردید. این امر، یکی از عوامل کاهش ارزش یورو در مقابل دلار بود. در مقابل با توجه به روند رو به رشد تورم در امریکا، احتمال بالا رفتن نرخ بهره در این کشور در حال تشدید شده است. این امر، در کنار رشد تقاضا ریسک‌گریزانه برای دلار، سبب تقویت ارزش آن در مقابل تمامی ارزهای جهان‌روا شد.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

نرخ بهره لایبور ارزها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		+۰/۶۱۰۱۴	+۰/۹۳۹۴۳	-	۱/۳۵۲۸۶
یورو*		-۰/۵۲۰	-۰/۴۸۲	-	-۰/۳۵۹
پوند		+۰/۹۳۷۵۰	۱/۳۶۵۱۰	-	-
فرانک**		-	-	-	-
ین		-۰/۰۱۱۳۸	+۰/۰۳۸۳۶	-	-
درهم امارات		+۰/۷۱۲۶۴۰	۱/۰۹۳۸۶۰	-	۱/۴۱۳۸۱۰
لیبر ترکیه		۱۶/۰۱۱۰	۱۶/۵۳۴۱	۱۷/۳۰۷۰	۱۸/۹۰۰۰

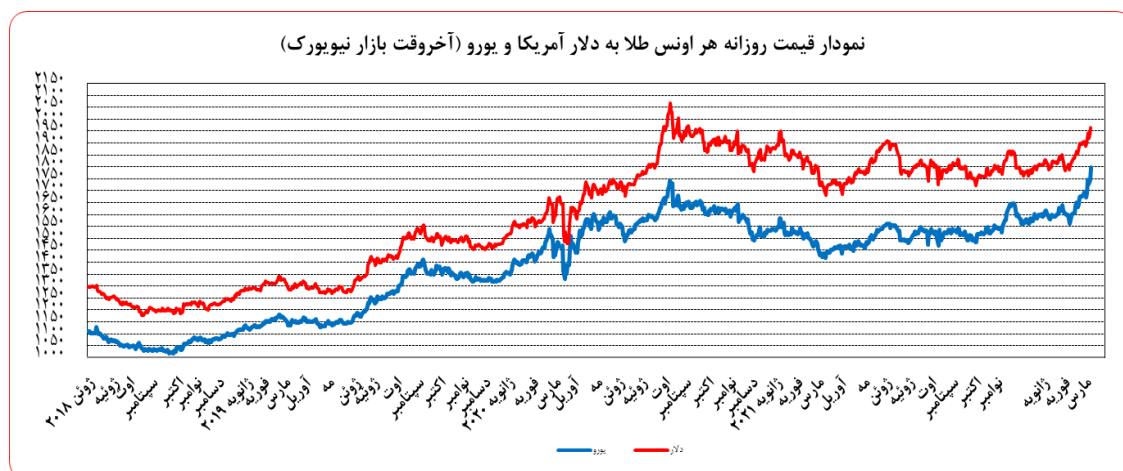
* برای یورو نرخ Euribor در نظر گرفته شده است.

** نرخ بهره لایبور فرانک سوئیس، یک‌شبه ۰/۷۱۶۲۳- می‌باشد.

تحولات بازار طلا

بهای طلا در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۴/۱۸ تقویت و به یورو ۷/۴۰ درصد تقویت شد. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۹۶۵/۹۷ - ۱۸۹۸/۲۵ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۷۹۷/۸۷ - ۱۶۹۱/۸۴ یورو در هر اونس ثبت شد.

در هفته گذشته با توجه به ادامه حملات روسیه به اوکراین و اعلام تحریم‌های جدید غرب علیه روسیه، بهای طلا به عنوان محلی برای سرمایه‌گذاری تقویت شد.

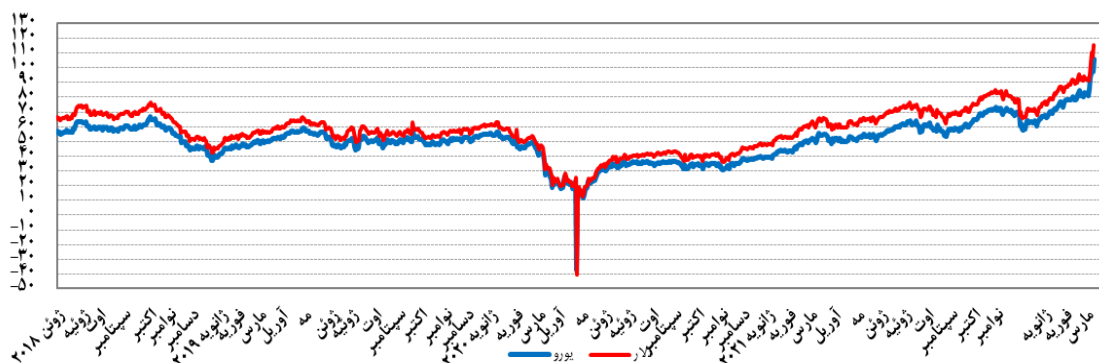

تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب ۲۶/۳۰ و ۳۰/۲۱ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۹۵/۷۲-۱۱۵/۶۸ دلار و ۸۵/۳۱-۱۰۵/۷۹ یورو معامله گردید. بهای نفت برنت در روز جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب ۲۰/۶۱ و ۲۴/۳۳ درصد افزایش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۱۰۰/۹۹-۱۱۸/۱۱ دلار و ۹۰/۰۱-۱۰۸/۰۱ یورو معامله گردید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۹۹/۲۲-۱۱۷/۰۶ دلار و ۸۸/۴۳-۱۰۵/۷۸ یورو معامله گردید. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در آخرین روز کاری هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار ۱۷/۰۵ درصد افزایش و به یورو ۲۰/۶۸ درصد افزایش یافت.

تشدید تحریم‌های کشورهای غربی علیه روسیه و نگرانی‌ها از کمبود عرضه در بازار نفت، قطع شدن دسترسی بانک‌های روسی به سیستم پیام‌های بین بانکی سوئیفت و تحت تأثیر قرار گرفتن صادرات نفت این کشور، گسترش حوزه تحریم‌ها به صادرات نفت و گاز روسیه از سوی کاخ سفید، افزایش برآورد قیمت‌های یک‌ماهه نفت توسط برخی مؤسسات بین‌المللی، تصمیم برخی شرکت‌های نفتی بزرگ از جمله بریتیش پترولیوم به قطع سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز روسیه، کاهش مازاد عرضه نفت مورد انتظار اوپک در سال ۲۰۲۲، تصمیم اوپک پلاس به عدم افزایش تولید نفت خام بیش از ۴۰۰ هزار بشکه در روز و کاهش بیش از انتظار موجودی انبار نفت خام آمریکا، جهش قیمت‌های نفت را در پی داشت. از سوی دیگر، اخباری مانند آغاز مذاکرات صلح میان روسیه و اوکراین و توافق اعضای آژانس بین‌المللی انرژی (شامل آمریکا و ژاپن) مبنی بر آزادسازی ۶۰ میلیون بشکه نفت خام از ذخایر استراتژیک این کشورها و امیدواری به نتیجه مذاکرات هسته‌ای ایران، تا حدودی از شدت افزایش بهای نفت کاست.

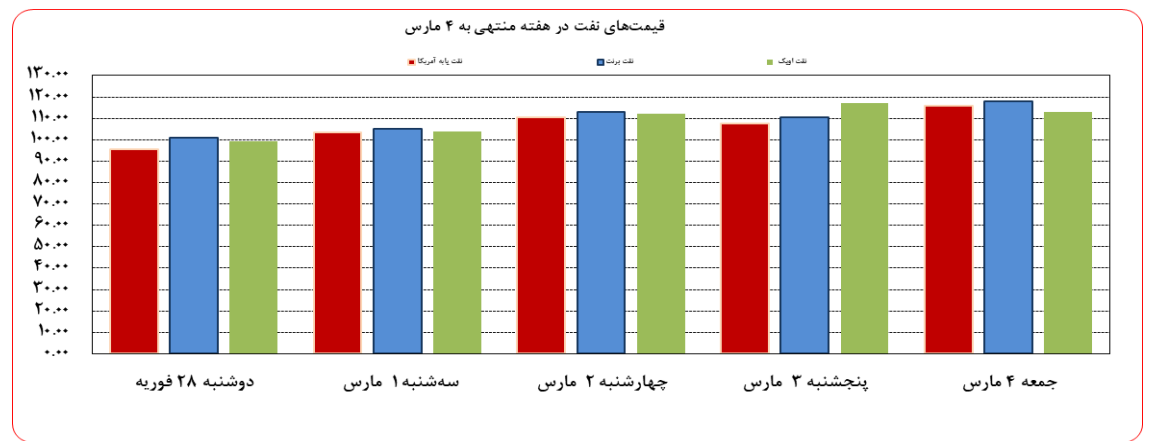
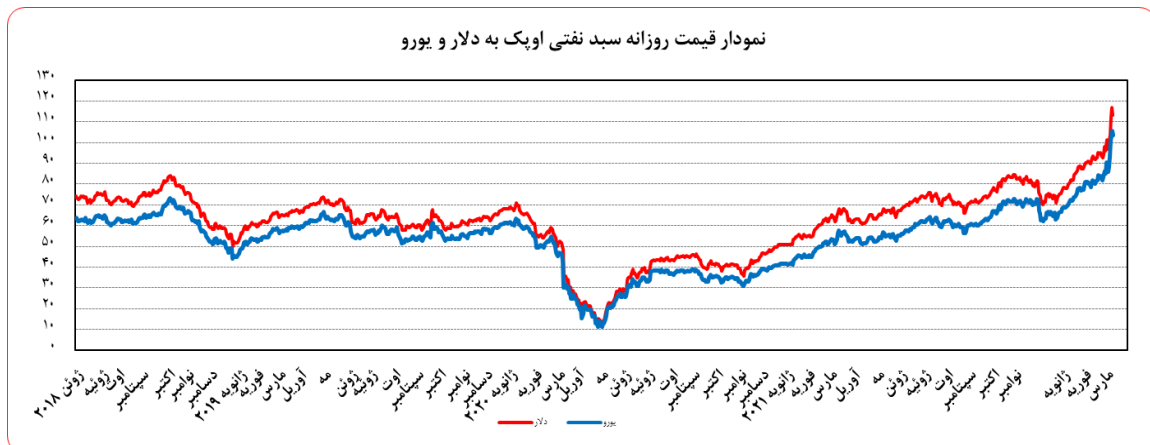
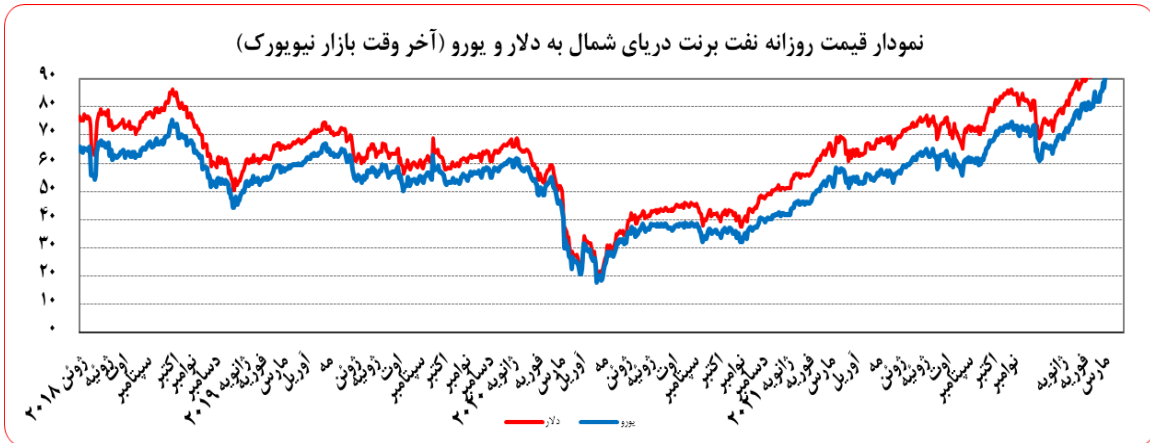
نمودار قیمت روزانه نفت خام پایه آمریکا به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلا مانع است.

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)			موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل	سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	
			-۱۲۸/۹	-۵/۰	۹۹۳/۴۰	نفت خام
۱,۶۰۰	۰	۱۱,۶۰۰	-۷۱/۲	-۲/۶	۴۱۳/۴۰	ذخایر تجاری نفت خام
			-۵۷/۸	-۲/۴	۵۸۰/۰۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
-۱,۹۷۰	-۲,۱۷۱	۱,۹۷۱	۲/۵	-۰/۵	۲۴۶/۰۰	بترین
						خالص واردات
						تولید داخلی

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۱۳

۲۰۲۲/۰۳/۰۴

درصد تغییرات	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	جمعه
**نقطه به نقطه	۴ مارس	۳ مارس	۲ مارس	۱ مارس	۲۸ فوریه		۲۵ فوریه
۲/۱۰	۹۸/۶۵	۹۷/۷۹	۹۷/۳۹	۹۷/۴۱	۹۶/۷۱	شاخص دلار	۹۶/۶۲
۰/۱۰	۱/۲۷۲۱	۱/۲۶۸۳	۱/۲۶۳۲	۱/۲۷۴۴	۱/۲۶۷۶	دلار کانادا	۱/۲۷۰۸
-۲/۹۰	۱/۳۹۱۰	۱/۴۰۳۵	۱/۴۰۴۸	۱/۴۱۷۸	۱/۴۲۲۲	دلار کانادا (یورو)	۱/۴۳۲۶
-۰/۵۹	۱۱۴/۸۳	۱۱۵/۴۷	۱۱۵/۵۲	۱۱۴/۹۲	۱۱۴/۹۷	ین ژاپن	۱۱۵/۵۱
-۳/۵۷	۱۲۵/۵۷	۱۲۷/۷۸	۱۲۸/۴۷	۱۲۷/۸۵	۱۲۹/۰۰	ین ژاپن (یورو)	۱۳۰/۲۱
-۳/۰۰	۱/۰۹۳۵	۱/۱۰۶۶	۱/۱۱۲۱	۱/۱۱۲۵	۱/۱۲۲۰	یورو*	۱/۱۲۷۳
-۰/۹۵	۰/۹۱۶۸	۰/۹۱۷۲	۰/۹۲۰۴	۰/۹۱۸۶	۰/۹۱۷۰	فرانک سوئیس	۰/۹۲۵۶
-۳/۹۲	۱/۰۰۲۵	۱/۰۱۵۰	۱/۰۲۳۶	۱/۰۲۱۹	۱/۰۲۸۹	فرانک سوئیس (یورو)	۱/۰۴۳۴
-۱/۳۵	۱/۳۲۳۵	۱/۳۳۴۹	۱/۳۴۰۸	۱/۳۳۲۵	۱/۳۴۱۵	لیره انگلیس*	۱/۳۴۱۶
۱/۷۰	۱/۲۱۰۳	۱/۲۰۶۳	۱/۲۰۵۶	۱/۱۹۷۸	۱/۱۹۵۶	لیره انگلیس (یورو)	۱/۱۹۰۱
-۰/۶۵	۱/۳۸۵۱۵	۱/۳۸۹۸۳	۱/۳۹۰۵۶	۱/۳۹۴۷۴	۱/۳۹۴۸۶	SDR به دلار	۱/۳۹۴۲۴
۲/۴۲	۱/۲۶۶۷۱	۱/۲۵۵۹۵	۱/۲۵۰۳۹	۱/۲۵۳۷۰	۱/۲۴۳۱۹	SDR به یورو	۱/۲۳۶۸۰
۴/۱۸	۱۹۶۵/۹۷	۱۹۳۳/۳۱	۱۹۲۱/۵۶	۱۹۴۱/۵۱	۱۸۹۸/۲۵	طلای نیویورک (هر اونس)	۱۸۸۷/۰۵
۷/۴۰	۱۷۹۷/۸۷	۱۷۴۷/۰۷	۱۷۲۷/۸۷	۱۷۴۵/۱۸	۱۶۹۱/۸۴	طلای نیویورک (یورو)	۱۶۷۳/۹۶
۲۰/۶۱	۱۱۸/۱۱	۱۱۰/۴۶	۱۱۲/۹۳	۱۰۴/۹۷	۱۰۰/۹۹	نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	۹۷/۹۳
۲۴/۳۳	۱۰۸/۰۱	۹۹/۸۲	۱۰۱/۵۵	۹۴/۳۶	۹۰/۰۱	نفت برنت انگلیس (یورو)	۸۶/۸۷
۲۶/۳۰	۱۱۵/۶۸	۱۰۷/۶۷	۱۱۰/۶۰	۱۰۳/۴۱	۹۵/۷۲	نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	۹۱/۵۹
۳۰/۲۱	۱۰۵/۷۹	۹۷/۳۰	۹۹/۴۵	۹۲/۹۵	۸۵/۳۱	نفت پایه آمریکا (یورو)	۸۱/۲۵
		۱۱۷/۰۶	۱۱۲/۲۰	۱۰۳/۸۹	۹۹/۲۲	سبد نفت اوپک (هر بشکه)	۹۶/۶۷
		۱۰۵/۷۸	۱۰۰/۸۹	۹۳/۳۸	۸۸/۴۳	سبد نفت اوپک (یورو)	۸۵/۷۵